

ÇETAŞ OTOMOTİV ATIK YÖNETİMİ POLİTİKASI

MADDE 1. AMAÇ

Çetaş, ulusal ve uluslararası yasal düzenlemeler ve standartlar çerçevesinde oluşturduğu Atık Yönetimi Politikası ile operasyonları sonucunda açığa çıkan atıkları optimum şekilde yönetmeyi taahhüt eder. Bu politika, atık yönetimi ve döngüsel ekonomi ile ilgili en iyi uygulamaları takip eder; şirketin bu alandaki yaklaşımını, ilkelerini ve uygulamalarını tanımlar.

MADDE 2. TANIM VE KISALTMALAR:

- 4.1. Çetaş veya Şirket: Çetaş Otomotiv A.Ş. ve iştirak ve bağlı ortaklıklarını ifade eder.
- 4.2. Çalışan: Çetaş Otomotiv A.Ş. ve iştirak ve bağlı ortaklıklarının personelini ifade eder.
- 4.3. Bakanlık: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını ifade eder.
- 4.4. Belge: Şirket politika, yönetmelik, prosedür ve iş süreçlerinin yazılı hale getirildiği ve ilgili çalışanların erişimine açık bir şekilde oluşturulmuş her türlü yazılı metni ifade eder.

MADDE 3. KAPSAM:

Bu politika, Çetaş Yönetim Kurulu üyelerini, yöneticilerini, bağlı ortaklık ve iştirakleri ile çalışanlarını, müşterilerini, tedarikçilerini ve iş ortaklarını kapsar.

Atık Yönetimi Politikası, Çetaş'ın tüm tehlikeli ve tehlikesiz atıklarının yönetimine ilişkin süreçleri kapsar. Bu çerçevede,

- Atıkların kaynağını, türleri ve miktarının belirlenmesi,
- Atıkların kaynağında ayrıştırılması ve üretilen atık miktarının azaltılması,
- Atıkların usulüne uygun olarak toplanması ve taşınması,
- Toplama sıklığı ve kurallarının tanımlanması,
- Atık taşıma sürecinde kullanılacak ekipman ve araçların belirlenmesi,
- Atık toplama ekipmanlarının temizliği ve dezenfeksiyonu,
- Geçici depolama alanlarının kullanımı ve atıkların depolanması ile ilgili kurallar,
- Geçici depolama alanlarının temizliği ve dezenfeksiyon kuralları,
- Atıkların bertaraf edilmek üzere yetkili kişi ve kuruluşlara teslimi,
- Atıkların toplanması ve taşınması sırasında oluşabilecek kazalara, karşı alınacak önlemler ve kaza durumunda yapılacak işlemler,
- Atıkların toplanması ve taşınmasında görevli personelin eğitimi, atık yönetimi sürecinde yer alan sorumluları

ele almaktadır.

MADDE 4. YÖNETİM KURULUNUN SORUMLULUKLARI:

Yönetim Kurulu, atık yönetimine olan taahhüdünü şirketin sürdürülebilirlik stratejisi ve çevresel hedefleri ile entegre bir şekilde yürütür. Politikanın düzenli aralıklarla gözden geçirilmesi, uygulanabilirliğinin denetlenmesi, iyileştirilmesi ve gerekli kaynakların sağlanması Yönetim Kurulunun sorumluluğundadır.

MADDE 5. KOMİTELER - ALT ÇALIŞMA GRUPLARI VE ÇALIŞMA ESASLARI:

5.1. Komitelerin ve Alt Çalışma Gruplarının Kurulması:

Geri dönüşüm, döngüsel ekonomi ile tehlikeli ve tehlikesiz atık yönetimine ilişkin süreçlerden, Atık Yönetimi Komitesi ve alt çalışma grupları sorumludur. Gerektiğinde yeni komiteler veya alt çalışma grupları kurulabilir veya var olanlar birleştirilebilir veya lağvedilebilir.

5.2. Toplanma:

Komiteler ve alt çalışma grupları, yılda en az dört kez olağan olarak toplanır ve olağan dışı toplantılar gerektiğinde önceden bilgilendirme yapılarak organize edilir.

5.3. Toplantının Yürütümü:

Toplantılar, belirlenen gündem maddeleri üzerinden yürütülür ve gündem maddeleri en az bir hafta önce üyelere iletilir.

5.4. Karar Alma:

Alt komite toplantılarında sürdürülebilirlik komitesine sunulacak olan konular ve bu konulara ilişkin adımlar belirlenir. Kararlar, sürdürülebilirlik ana komite toplantısında hazır bulunan üyelerin en az %75'inin onayı ile alınır. Aşağıdaki hususlar için ise Yönetim Kurulu'nun kararı gereklidir:

- Yeni yatırım gerektiren durumlar
- Şirket politika ve süreçlerinde değişiklik gerektirecek konular
- Şirket ana çalışma ve faaliyet konularında değişiklik meydana getirecek konular

5.5. Uygulama:

Alınan kararlar, ilgili departman veya ekip tarafından belirlenen süre zarfında uygulanır ve uygulamanın sonuçları bir sonraki toplantıda üyelere rapor edilir.

MADDE 6. ODAK ALANLARI VE PRENSİPLER:

6.1. Atık Yönetimi:

Atık azaltma ve atık ayrıştırma uygulamaları geliştirerek, operasyonlardan kaynaklanan atıkların çevresel etkilerini minimize eder ve gereksiz atık üretimini önler.

6.2. Katı (kontamine olmamış) Atık:

Üzerine kimyasal bulaşmamış, kullanım ömrünü tamamlamış, üreticisi tarafından atılmak istenen ve çevrenin korunması için düzenli bir şekilde uzaklaştırılması gereken katı atıklardır. Organik atıklar (yiyecek atıkları, çay posası vb.), Endüstriyel nitelikli geri dönüştürülemeyen evsel atıklar (Karışık belediye atıkları, Süprüntü temizleme kalıntıları vb.) ve Ambalaj atıkları (tahta, naylon, karton, vb) bu kategoride incelenir.

6.3. Tehlikeli Atık Yönetimi:

Tehlikeli atıklar, parlayıcı, patlayıcı, zehirli, korozyif özellikte, su ve hava ile temas halinde zehirli gazlar çıkaran katı veya sıvı atıkları ifade eder. Araç bakım servislerinde çıkabilecek tehlikeli atıklar, EK-1 atık listesinde yer alır ve yıldız (*) işareti ile belirtilen atıkları kapsar. Tehlikeli atıkları güvenli ve sorumlu bir şekilde yönetmek için gerekli önlemler alınır, atıklar ayrıştırır, sınıflandırır ve güvenli bir şekilde bertaraf edilmesi için Bakanlık onaylı atık bertaraf tesisleri ile iş birliği yapılır.

EK-1: Tehlikeli Atık Listesi

ARAÇ BAKIM SERVİSLERİ TEHLİKELİ (*) ATIK LİSTESİ		
S/N	ATIK KODU	ATIK KODU TANIMI
1	16 01 04*	[Ömrünü tamamlamış araçlar]
2	16 01 07*	[Yağ filtreleri]
3	16 01 08*	[Cıva içeren parçalar]
4	16 01 09*	[PCB içeren parçalar]
5	16 01 10*	[Patlayıcı parçalar (örneğin hava yastıkları)]
6	16 01 11*	[Asbest içeren fren balataları]
7	16 01 13*	[Fren sıvıları]
8	16 01 14*	[Tehlikeli maddeler içeren antifriz sıvıları]
9	16 01 21*	[16 01 07'den 16 01 11'e ve 16 01 13 ile 16 01 14 dışındaki tehlikeli parçalar]
10	15 01 10*	[Tehlikeli maddelerin kalıntıları içeren ya da tehlikeli maddelerle kontamine olmuş ambalajlar]
11	15 01 11*	[Boş basınçlı konteynerler dahil olmak üzere tehlikeli gözenekli katı yapı (örneğin asbest) içeren metalik ambalajlar]
12	15 02 02*	[Tehlikeli maddelerle kirlenmiş emiciler, filtre malzemeleri (başka şekilde tanımlanmamış ise yağ filtreleri), temizleme bezleri, koruyucu giysiler]
13	16 06 01*	[Kuruşunlu piller ve akümülatörler]
14	16 06 02*	[Nikel kadmium piller]
15	16 08 02*	[Tehlikeli geçiş metalleri ⁽⁴⁾ ya da tehlikeli geçiş metal bileşenlerini içeren bitik katalizörler]
16	16 08 07*	[Tehlikeli maddelerle kontamine olmuş bitik katalizörler]
17	05 01 06*	[İşletme ya da ekipman bakım çalışmalarından kaynaklanan yağlı çamurlar]
18	07 06 08*	[Diğer dip tortular ve reaksiyon kalıntıları]
19	08 03 17*	[Tehlikeli maddeler içeren atık baskı tonerleri]
20	08 01 11*	[Organik çözücüler ya da diğer tehlikeli maddeler içeren atık boya ve vernikler]
21	08 01 21*	[Boya ya da vernik çözücüsü atıkları]
22	12 03 01*	[Sulu yıkama sıvıları]
23	13 07 03*	[Diğer yakıtlar (karışımlar dahil)]
24	17 04 09*	[Tehlikeli maddelerle kontamine olmuş metal atıklar]
25	17 02 04*	[Tehlikeli maddeler içeren ya da tehlikeli maddelerle kontamine olmuş ahşap, cam ve plastik]
26	20 01 21*	[Fluoresan lambalar ve diğer cıva içeren atıklar]
27	20 01 35*	[20 01 21 ve 20 01 23 dışındaki tehlikeli parçalarla içeren ve skartaya çıkmış elektrikli ve elektronik ekipmanlar]

6.4. Tehlikesiz Atık Yönetimi:

Geri dönüşümü veya geri kazanımı olan atıklardan oluşur. Tehlikesiz atıklar, EK-2'de yer alan tehlikesiz özelliklerden birini ya da birden fazlasını taşıyan atıkları kapsar. Şirket, tehlikesiz atıkları verimli bir şekilde yönetmek, geri dönüşüm ve sorumlu bertaraf faaliyetleri için programlar oluşturur, tehlikesiz atık yönetimi eğitimleri düzenlenir ve Bakanlık onaylı atık bertaraf tesisleri ile iş birliği yapar.

EK-2: Tehlikesiz Atık Listesi

ARAÇ BAKIM SERVİSLERİ TEHLİKESİZ ATIK LİSTESİ		
S/N	ATIK KODU	ATIK KODU TANIMI
1	16 01 03	[Ömrünü tamamlamış lastikler]
2	16 01 06	[Sıvı ya da tehlikeli maddeler içermeyen ömrünü tamamlamış araçlar]
3	16 01 12	[16 01 11 dışındaki fren balataları]
4	16 01 15	[16 01 14 dışındaki antifriz sıvıları]
5	16 01 16	[Sıvılaştırılmış gaz tankları]
6	16 01 17	[Demir metaller]
7	16 01 18	[Demir olmayan metaller]
8	16 01 19	[Plastik]
9	16 01 20	[Cam]
10	16 01 22	[Başka bir şekilde tanımlanmamış parçalar]
11	16 01 99	[Başka bir şekilde tanımlanmamış atıklar]
12	15 02 03	[15 02 02 dışındaki emiciler, filtre malzemeleri, temizleme bezleri, koruyucu giysiler]
13	16 06 05	[Diğer piller ve akümülatörler]
14	16 08 01	[Altın, gümüş, renyum, radyum, paladyum, iridyum ya da platin içeren bitik katalizörler (16 08 07 hariç)]
15	16 08 03	[Başka bir şekilde tanımlanmamış ara metaller ve ara metal bileşenleri içeren bitik katalizörler]
16	15 01 01	[kağıt ve karton ambalaj]
17	15 01 02	[plastik ambalaj]
18	15 01 03	[ahşap ambalaj]
19	15 01 06	[kâğıt ambalaj]
20	20 01 36	[20 01 21, 20 01 23 ve 20 01 35 dışındaki skarta elektrikli ve elektronik ekipmanlar]

6.5. Atık Yağ Yönetimi:

Bakım sonucu oluşan atık yağlar yağ biriktirme alanlarında bulunan atık yağ varilinde toplanır, varil dolunca tehlikeli atık deposuna taşınıp depolanır. Yetkili firma ile iletişime geçilerek atıkların bertaraf edilmesi sağlanır.

6.6. Sıfır Atık Hedefi:

Şirket, Sıfır Atık hedefine ulaşmak için atık azaltma, yeniden kullanım ve geri dönüşüm faaliyetleri teşvik eder ve atık yönetimine ilişkin en iyi uygulamaları takip eder.

MADDE 7. UYGULAMALAR VE SORUMLULUKLAR:

7.1. Atıkların Toplanması:

Araç bakım servislerinin genelinde çıkan atıklar yasal gerekliliklere uygun olarak sınıflandırılıp aşağıda belirtilen renk ve türdeki atık kapları içinde kaynağında ayrı olarak toplanır. Atık kaplarının üzerinde toplanan atığın türü ve kodu tanımlanır.

Atık kağıtlar ofislerde bulunan “KAĞIT ATIK” “PLASTİK ATIK” kutularının içinde, sahada “MAVİ” renkli “KARIŞIK AMBALAJ” atık kaplarının içinde toplanır ve geri kazanım/toplama belediyeler tarafından düzenli depolama alanlarına götürülür.

Evsel katı atıklar ve Endüstriyel atıklar “KOYU GRİ” renkli atık kaplarının içinde veya koyu gri etiketli atık kaplarında toplanır ve belirli periyotlarda tesis içindeki büyük çöp konteynerlerine dökülür ve Belediyeler tarafından düzenli periyotlarla araçlarınca düzenli depolama alanlarına götürülür.

Atık “Piller” birimlerde bulundurulanan “ATIK PİL” kabında toplanıp, dolduğunda TAP derneği firmasına veya geri kazanım firmalarına gönderimi sağlanır.

Atık “Aküler” tehlikeli atık sahasında toplanır ve lisanslı geri dönüşüm veya geçici depolama (fiziksel alanı müsait olan tesislerimizde) tesisine gönderilir.

Birimlerden çıkan kimyasallar veya atık boyalar her biri ayrı varil kaplarında birbirine karıştırılmadan toplanır.

Atık “Fluoresan ve Civalı Ampüller” kırılmayacak şekilde kartonlanarak varil içinde tehlikeli atık sahasında toplanır ve lisanslı bertaraf/geri kazanım tesisine verilir.

Elektronik atıklar, tesis içindeki “ELEKTRONİK ATIK” kutusunda toplanıp, lisanslı geri dönüşüm tesisine verilir.

Atık “Kartuşlar” ve “Tonerler” sızdırmaz kalın plastik torbalara konarak tehlikeli atık sahasında toplanır ve lisanslı bertaraf/geri kazanım firmasına gönderilir.

Boşalmış olan yağ, boya ve kimyasal varilleri toplanıp, tehlikeli atık sahasındaki kontamine ambalaj bölümünde toplanır.

Atık yağlar, tehlikeli atık sahasında sızdırmaz kırmızı renkli varil kaplarında toplanır. Kategorisine göre bilgili bertaraf veya geri dönüşüm tesisine gönderilir.

Tıbbi atıklar; Revirde kırmızı poşetlerde ve delici atıklar için özel kutularda biriktirilir. Tıbbi atık etiketi ile etiketlenir. Biriktiğinde tıbbi atık toplayan lisanslı taşıyıcılarla anlaşarak, lisanslı tesislerde bertarafı sağlanır.

Atık olarak değerlendirilen ömrünü tamamlamış lastikler tehlikesiz atık sahasına alınır ve lisanslı geri kazanım veya geçici depolama tesisine gönderilir.

Bakım servislerinden oluşan tehlikesiz nitelikli atıklar demirler, plastikler, camlar, ambalaj atıkları, fren balataları vb. atıklar tanımlı atık kapların içerisinde biriktirilir. Toplanan atıklar tehlikesiz atık alanına taşınıp buradan lisanslı firmalara gönderimleri sağlanır.

7.2. Atıkların Tesis İçinde Taşınması

Atık kutularının ağzı kapatılarak, atıkların sızma ve dökülme yoluyla etrafı kirletmesine izin verilmez. Atıkların biriktirildikleri birimlerdeki toplama kaplarından atık alanındaki geçici yerlerine (fiziksel alanı müsait tesislerimizde depolama alanı) taşınmaları Servis Müdürlüğüne bağlı ekipler tarafından yapılır. Atıklar, tesis dışından atık sahasına taşınacaksa lisanslı araç kullanılarak taşıma işlemi yapılır.

7.3. Atıkların Etiketlenmesi ve Atık Sahasında Depolanması

Tehlikeli Atık alanından Servis Müdürleri ve belirlenmiş atık yönetim görevlisi sorumludur. Tehlikeli atık sahası kilit altında tutulmaktadır. Atıkların ilgili noktalara uygun şekilde atılmasından ise tüm çalışanlar sorumludur.

Atık alanına getirilen atıklar Servis Müdürlüğü tarafından veya saha atık sorumlusu tarafından “atık türü, tarih, miktar” içeren etiketler ile tanımlanarak bırakılır, kayıtları sorulu personel tarafından tutulur. Bu etiketlerin “Atık Yönetimi Yönetmeliği” ne uygun olarak hazırlanması zorunludur. Atıkların Sızdırmazlığı atık üretici olan birim tarafından sağlanır.

Atık alanına getirilen ve atık alanından gönderilen atıklar için “Atık Takip Çizelgesi” oluşturulması ve atıkların kayıt edilmesi Çevre Mühendisi veya atıktan sorumlu personelin sorumluluğundadır.

Atık Sahasında birbiriyle etkileşime girebilecek atıklar değerlendirilerek ve bir çevresel risk oluşturmayacak şekilde bir yerleşim planı oluşturulmuştur. Tüm atıklar: ilgili alanlarda, tabelalarda yazan türe göre düzenli bir şekilde bırakılır.

Atık sahası depo tabanının geçirimsizliği sağlanmakta ve sızıntıların dışarıya çıkması tavalarla engellenmektedir. Atıklardan oluşabilecek kimyasal sızıntı ve döküntülerin toplanması için absorban malzemeler ve acil durum ekipmanları mevcuttur. Olası bir kaza durumunda İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı ve Tehlikeli Madde Güvenlik Uzmanı bilgilendirilir.

7.4. Geçici Depolama Alanı

- Atıklar üretildikleri yerde türlerine göre belirlenmiş kriterlere uygun şekilde geçici depolanır.
- Özelliğine göre sınıflandırılarak geçici depolanan atığın üzerinde tehlikeli ya da tehlikesiz atık ibaresi, atık kodu, depolanan atık miktarı ve depolama tarihi bulunur.
- Atıklar birbirleriyle reaksiyona girmeyecek şekilde geçici depolanır. Tıbbi atıklar hariç olmak üzere, tehlikeli atıklar geçici depolama alanında en fazla 6 ay, tehlikesiz atıklar ise en fazla 1 yıl süreyle geçici olarak depolanır.
- Atıkların geçici olarak depolanması işlemi atığın üretildiği tesis/kuruluş sınırları içinde yapılır. Tesis fiziksel alanı müsait ise atık geçici depolama alanı servis alanından ayrıştırılır.
- Ayda bin kilogramdan daha az tehlikeli atık üreten atık üreticilerinin, tehlikeli atıklarını geçici olarak depoladığı/depolayacağı alanları/konteynerleri geçici depolama izninden muaftır. Ayda bin kilogram veya daha fazla tehlikeli atık üreten atık üreticileri tehlikeli atıklarını geçici depoladığı alanları/konteynerleri için İl Müdürlüğünden geçici depolama izni almakla yükümlüdür.
- Tehlikeli atık geçici depolama alanları/konteynerleri için miktara bakılmaksızın Tehlikeli Maddeler ve Tehlikeli Atık Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası yaptırılır.

7.5. Atıkların Tesis Dışına Taşınması, Bertaraf ve Geri Kazanım İşlemleri

- Tehlikeli atıklar; en fazla 180 gün geçici tanımlı depolama sahasında depolanması sağlanır. Diğer atıklar için atık alanı doldukça, taşıyıcı firma çağrılarak bertaraf/geri dönüşüm firmalarına gönderilir.
- Tehlikeli atıklar lisanslı, bertaraf/geri kazanım firmalarına gönderilir. Her sevkiyat öncesinde aracın ve firmanın lisans belgeleri kontrol edilir. Gönderim sırasında, tehlikeli atık üreten birim atıkların üzerine, madde cinsi, ve miktarının bulunduğu etiketi ve MSDS belgesini yapıştırır. Atık sorumlusuna yazılı bilgi verilir. Atık Yönetimi Yönetmeliği prosedürleri uygulanır.

7.6. Eğitim:

Çalışanlara düzenli aralıklarla atık yönetimi eğitimleri düzenlenir, farkındalık artırıcı görseller ve iletişim araçları kullanılır.

7.7. Denetim:

Atık yönetimi prosedürlerini ve uygulamalarını belirli periyotlarla gözden geçirir, iç denetimler yapılır ve performanslar izlenir.

7.8. İletişim:

Atık yönetimi politikamız şeffaf bir şekilde paylaşır, çalışanlarımız, müşterilerimiz ve iş ortaklarımızla sürekli iletişim halinde olunur.

7.9. Geribildirim ve Şikâyet Mekanizması:

Çalışanların, müşterilerin ve diğer paydaşların atık yönetimi ile ilgili geri bildirimlerini alır, değerlendirir ve gerektiğinde politika ve uygulamalarda iyileştirmeler yapılır.

MADDE 8. YÜRÜRLÜK:

Bu politika, yayınlandığı 01.06.2024 tarihinden itibaren yürürlüğe girer. Yılda bir kez gözden geçirilir ve gerektiğinde güncellenir.